

rovarrendekből a hymenopterákat és orthopterákat kivéve nagyobb a változatosság, mindazonáltal nem ajánlom entomológusnak, hogy erre a vidékre április hónap előtt elinduljon. A környék már a steppe összes jellegével rendelkezik. Nincs erdő, helyette kopár szikla-területek, majd a különféle szúrós kóróknak egész berkei következnek. Ilyen helyen pedig csak akkor fog intenzívebb élet felpezsdülni, mikor a nap már perzsel és a szúrós kórók kiszökdülnek. Vizi rovarokban azonban nincs hiány s a főfigyelem ilyenkor ezekre fordítandó. A vizek partjain százával sütkéreznek a teknősbékák, melyekből minden fáradság nélkül nagy számmal lehetne gyűjteni.

Mindazonáltal az itteni tartózkodást nem lehet eredménytelennek mondani, de sokkal érdekesebb dolgokat várok a steppétől, melynek már a napokban nekivágunk, a Tur-Göl nagy sós tó megkerülésével Konia felé.

NÁDAY LAJOS.

Rovartani gyűjtések hazánkban. — A folyó évben entomológusaink mint rendszeren lakóhelyük közelebbi-távolabbi vidékén szorgalmasan folytatták kutatásaikat, egyesek azonban távolabbi vidékeket is meglátogattak, azonkívül még több nagyobb gyűjtőkirándulás van tervbe véve, a melyekről azonban csak annak idején adhatunk hírt. Eddig a következő megtörtént kirándulásokról szereztünk tudomást. DR. HORVÁTH GÉZA, JABLONOWSKI JÓZSEF és DR. KERTÉSZ KÁLMÁN a Hortobágyon, CSIKI ERNŐ a Fruska gorában, SCHMIDT ANTAL a Drávatorok vidékén gyűjtöttek. DEUBEL FRIGYES és SCHEESER brassói bogarászok a Radnai havasokon, MERKL EDE (Német-Bogsán) Szászabánya vidékén, továbbá három bécsi gyűjtő: DR. HOLDHAUS, DR. STOLZ és DR. LAUTERER a Magas Tátrában gyűjtenek.

Irodalom.

J. Schilsky: Die Käfer Europas. 47. Heft. Nürnberg, 1911. (Verlag von Bauer & Raspe, Emil Küster).

Az Európa bogarait tárgyaló munka legújabb füzete száz faj tüzetes leírásán kívül, a *Phyllobius* és *Scythropus* nemek fajainak meghatározó kulcsát is tartalmazza. Az összes leírások egynek kivételével (*Mordellistena Engelharti* Dániából), különféle ormányos bogarakra vonatkoznak (köztük 33 *Phyllobius*, 14 *Scythropus*, 8 *Sciaphobus*, 6 *Chiloneus*, 9 *Sibinia* stb.). A leírt száz faj közül 26 a tudományra új. Faunánkban is előfordulnak a leírtak közül a következők: *Phyllobius Stierliniensis* Desbr. (előfordul a Bánságban; DESBROCHERS és STIERLIN hazájának Ausztriát említik, ez azonban helytelen, mert a typus termőcéduláján „Banat“ áll), *Stasioidis parvulus* F. (Dalmácia),

Scythropus mustela HERBST (Erdély), *Sciaphobus squalidus* GYLLH. (Pécs, Mehádia), *Sc. rasmus* SEIDL. (Dalmácia), *Sc. vittatus* GYLLH. (Horvátország, Bánság), *Sc. caesius* HAMPE (Erdély, Bosznia), *Sc. smaragdinus* BOH. (Dalmácia : Castelnuovo, Knin; Hercegovina), *Sc. scitulus* GERM. (Magyarország, Dalmácia), *Sc. barbatulus* GERM. (Karszt, Dalmácia), *Chiloneus Reitteri* STIERL. (Bosznia), *Ch. setosulus* GERM. (Dalmácia, Horvátország, Velebit, Erdély). *Paophilus Hampei* SEIDL. (Magyarország), *Sibinia ventralis* SCHILSKY (Zengg, Hercegovina : Drieno, Dalmácia : Ragusa). Bogarászaink ezt a kötetet is haszonnal fogják forgatni az egyes fajok pontos leírása és a Phyllobiusok meghatározó kulcsa miatt.

CSIKI.

*

Dr. I. Villeneuve: Notes diptérologiques. (Wiener Entomologische Zeitung. XXX, 1911, p. 84—87).

Több fajra vonatkozó, általános érdekű megjegyzés mellett Magyarországra vonatkozó adatokat is tartalmaz ez a kis dolgozat. A *Gymnoglossa transsylvanica* t Erdélyből írtak le nőstény-példány alapján. Szerző most a hímét írja le Orsova környékéről, OLDENBERG L. gyűjteményéből. A BRAUER Németországból leírta *Atylomyia Loewii* előfordul Magyarországon (Gyón) is.

DR. KERTÉSZ KÁLMÁN.

*

Dr. Carolus Brancsik: Species et varietates novae Coleopterorum exoticorum ac palaearticorum. (A Trencsénvármegyei Természettudományi Egylet 1908—1910. évkönyve. XXXI—XXXIII, p. 176—190, tab. I.)

DR. BRANCSIK trencsényi főorvos czikkében több külföldi új bogárfaj mellett, néhányat faunánkból is leír, egy részüket pedig képen is bemutatja. A sikerült tábla rajza PAZSICZKY SÁNDOR kezességét dicséri. Az újonnan leírtak a következők: *Sphaeroserica trochaloides* (Zambesi: Boroma), *Camenta capensis* (Port Elisabeth), *Apogonia zambesina* (Boroma), *Schizonycha transvalica* (Transvaal: Moderfontein). *Aneria* (n. g.) *nigrifrons* (Boroma), *Anomala boromensis* és *Speiseri* (Boroma), *A. devia* és *ignorata* (Java), *Adoretus denticulatus* és *suturellus* (Boroma), *Sphaeroderma anthrax*, *Monolepta affinis*, *Cassida chrysomeloides* és *Asphalesia Weisei* (Nossibé), *Mastigus dalmaninus* var. *Bokori* (Bosznia), *Danacaea marginata* v. *fulvescens* (Kattaro, Krivosie), *Rosalia alpina* ab. *hamata* és ab. *pausa* (Trencsén környéke), *Chrysomela inexplicabilis* (Bánság) és *Chr. geminata* monstr. *bifoveolata* (Kattaro: Zupa). Fentiek közül a *Chrysomela inexplicabilis* úgy látszik azonos a *Chr. eurina* FRIV.-val.

CSIKI.